

#### اکوسیگنال

**معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری** خبر داد: **رایزنی با ستاد کل نیروهای مسلح برای تمدید مجوز امریه سربازی شرق؛** معاون توسعه شرکت‌های دانش‌بنیان در معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری در واکنش به خبر توقف طرح امریه شرکت‌های دانش‌بنیان، دلیل این اتفاق را پایان مجوز این طرح در آبان ۱۴۰۴ اعلام کرد.
توج امرایی خبر داد که در حال رایزنی با ستاد کل نیروهای مسلح هستند تا این امکان مجدد فراهم شود.
او در این مورد گفت: «متوقف‌شدن طرح امریه دانش‌بنیان هیچ‌گاه مورد نظر ستاد کل نیروهای مسلح نبوده و معاونت علمی هم به‌عنوان نهاد متولی توسعه شرکت‌های دانش‌بنیان، ظرفیت سرباز امریه را در زمره بهترین طرح‌های حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان می‌داند.»
به گفته او از سال ۱۳۹۷، طرح امریه دانش‌بنیان با ظرفیت محدود شروع شد و هدف اصلی آن، جذب نیروهای نخبه و فارغ‌التحصیلان دانشگاهی در شرکت‌های دانش‌بنیان بود.
امرابی ادامه داد: «با گذشت زمان و با نظارت معاونت علمی و برنامه‌ریزی‌های انجام‌شده، ظرفیت این طرح سالانه افزایش یافته و این روند به‌خوبی پیش رفته است. هر سال شاهد افزایش ظرفیت بودیم و در آبان‌ماه ۱۴۰۲ مصوب شد تعداد سربازان امریه برای هر سال به هزارو ۵۰۰ نفر افزایش یابد.

براساس اظهارات او، این مجوز برای دو سال در نظر گرفته شده بود و در آبان ۱۴۰۴ به پایان می‌رسد. او تأکید می‌کند که معاونت علمی در حال رایزنی و پیگیری با ستاد کل نیروهای مسلح است تا این امکان فراهم شود که نیروهای نخبه بتوانند مشارکت بیشتری در توسعه دانش و فناوری داشته باشند.

**بانک مرکزی اعلام کرد: استفاده از دارایی‌های بورسی ودانش فنی شرکت‌های دانش‌بنیان به‌عنوان وثیقه شرق؛** آیین‌نامه اجرائی ماده ۷ قانون تأمین مالی تولید زیرساخت‌ها به شبکه بانکی از سمت بانک مرکزی به شبکه بانکی ابلاغ شد.
براساس این آیین‌نامه امکان وثیقه‌گذاری ۳۵ نوع داراییی ازجمله ریال رقومی (دیجیتال)، سیم‌کارت و خط تلفن ثابت، دانش فنی شرکت‌های دانش‌بنیان و خلاق فراهم خواهد بود.
براساس این آیین‌نامه، دارایی‌های بورسی از این پس از قابلیت وثیقه‌گذاری برخوردار می‌شوند. در این آیین‌نامه ۳۵ نوع دارایی که امکان وثیقه‌گذاری آنها وجود دارد، فهرست شده است.
وثیقه‌گذاری ازجمله اعلام کرده محدودیتی از سمت شبکه ایران بر روی اوراق بهادار بورسی و فرابورسی و دارایی‌های ثبت‌شده نزد سپرده‌گذاری مرکزی و سهام عدالت نیز پیرو این آیین‌نامه امکان وثیقه‌گذاری خواهند داشت.

ریال دیجیتالی، سیم‌کارت و خط تلفن ثابت، فلزات گرانبهای امانی نزد بانک کارگشایی، مالکیت‌های فکری و معنوی، گواهی ثبت نرم‌افزارها، دانش فنی شرکت‌های دانش‌بنیان و خلاق ازجمله اینن ۳۵ دارایی قابل وثیقه‌گذاری هستند.

**سایه تحریم بر سربازی‌های آنلاین ایستا؛** یکی از مشکلاتی که گیمرها در کشور از سال‌های گذشته با آن روبه‌رو هستند، سرعت پایین دانلود بازی‌ها و آپدیت آنها به همراه پینگ یا زمان تأخیر بالای بازی آنلاین است. اخیرا سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی اعلام کرده محدودیتی از سمت شبکه ایران بر روی سرورهای بازی‌های آنلاین اعمال نشده و مشکلات ورود به برخی بازی‌ها، به دلیل تحریم‌های خارجی است.

این روزها کمتر جوان یا نوجوانی پیدا می‌شود که یکی از جذاب‌ترین برنامه‌های سرگرمی‌اش گیم نباشد. بازی‌ها با کنسول، رایانه یا حتی گوشی تلفن همراه به‌راحتی در دسترس قرار گرفته‌اند و گزینه مناسبی برای پرکردن اوقات فراغت افراد به‌شمار می‌روند. این بازی‌ها بین متولدین اواخر دهه ۷۰ به بعد که نسل تکنولوژی هم هستند، محبوبیت بیشتری دارند. اما همه برای سرگرمی سراغ گیم نمی‌روند بلکه برخی دوست دارند این صنعت را حرفه‌ای‌تر دنبال کنند؛ بنابراین آنها به دنبال بازی‌سازی و طراحی بازی می‌روند یا به گیمر و استیم‌رشدن فکر می‌کنند.

به‌معطوف‌شدن توجهات به این سمت، ایران نیز مانند سایر کشورها در این صنعت پیشرو شناخته شد؛ به‌گونه‌ای که توانست رتبه نخست منطقه را کسب کند. دیگر کشورها مانند ترکیه، عربستان، امارات، قطر و... بیش از گذشته به اهمیت این بازی‌ها پی برده‌اند و سرمایه‌گذاری‌های بسیار زیادی را در این حوزه کرده‌اند.

از آن‌جا که در حال حاضر گیم در دنیا جزء پرسودترین صنعت‌هاست، سرمایه‌گذاری در این بخش می‌تواند بازگشت خیلی زیادی داشته باشد. بر این اساس، حمایت دولت از این صنعت و فعالیت آن از جمله درخواست‌هایی است که از سوی گیمرها مطرح می‌شود. یکی از مشکلاتی که گیمرها کشور همواره با آن روبه‌رو بودند، سرعت پایین دانلود بازی‌ها و آپدیت آنها به همراه پینگ یا زمان تأخیر بالای بازی آنلاین بود که باعث اختلال و تجربه کاربری نامناسب گیمرها در ایران می‌شد؛ بنابراین وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات وعده کاهش پینگ بازی و افزایش سرعت بازی‌ها را داد. در نهایت، زمستان سه سال گذشته سخت و ایلپیکیشن کاهش پینگ بازی‌های رایانه‌ای رونمایی و با همکاری بخش خصوصی، بنیاد ملی بازی‌های رایانه‌ای و شرکت ارتباطات زیرساخت، به نام رادار بازی راه‌اندازی شد. رگولاتک به‌عنوان حساب کاربری متعلق به روابط‌عمومی سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی، اخیرا در یک شبکه اجتماعی در پاسخ به یکی از کاربران که در زمینه چالش جدی گیمرهای ایرانی صحبت کرده بود، توضیح داد در حال حاضر محدودیتی از سمت شبکه ایران بر روی سرورهای بازی‌های آنلاین اعمال نشده و مشکلات ورود به برخی بازی‌ها، به دلیل تحریم‌های خارجی است.

همچنین پیرو هماهنگی‌های انجام‌شده با شرکت ارتباطات زیرساخت، طی روزهای اخیر بهینه‌سازی‌هایی در مسیرهای ارتباطی انجام شده که باعث کاهش پینگ‌تایم در برخی بازی‌های آنلاین و بهبود کیفیت اتصال شده است.
این حساب گفته است مواردی که درخصوص پینگ بالا و پکت‌لاست حتی در اینترنت فیبر نوری عنوان کردید نیز در حال حاضر و به‌صورت فراگیر به‌خصوص بر بستر فیبر نوری وجود ندارد؛ هرچند اخیرا به دلیل قطعی‌های مکرر برق، شبکه ارتباطات بی‌سیم دچار مشکلات مقطعی بوده است.
به گفته این سازمان، با گیمرها و مشترکین برای بهبود کیفیت بازی‌ها در ارتباط هستند و در صورتی که مشکلاتی نیز اعلام شود، پیگیری خواهد شد.
براساس آخرین آمار رسمی اعلام‌شده، حدود ۳۰ میلیون گیمر در کشور داریم که متوسطی آنها نسبت به سال‌های قبل افزایش یافته و از حدود ۲۵ سال به حدود ۲۷ سال رسیده است. همچنین سرانه مصرف بازی نیز روزانه حدود ۸۲ دقیقه است.
انتظار می‌رود حوزه بازی‌های رایانه‌ای، حمایت از بازی‌سازان و تسهیل فعالیت آنها مانند ثبت شبکه اینترنت در دولت چهاردهم مورد توجه مسئولان مانند گذشته قرار گیرد.

#### یک سال از وعده مسعود پزشکیان برای دسترسی به اینترنت آزاد و بدون محدودیت گذشت

## آزادی اینترنت، معطل وفاق

#### انجمن تجارت الکترونیک: تجربه استفاده اینترنت

#### در ایران فقط از کشورهای کوبا، ترکمنستان، کامرون، آنگولا، سودان، کنگو واتیوپی وضعیت بهتری دارد

##### سونیتا سرباپور

نظر موافق اکثریت مطلق اعضای شورا، به مقام معظم رهبری پیشنهاد و پس از تصویب معظم‌له با حکم رئیس شورا منصوب خواهد شد». از سوی دیگر طبق تبصره یک این ماده، پیشنهاد عزل رئیس مرکز به صورت کتبی توسط رئیس شورا یا حداقل پنج نفر از اعضا قابل طرح است و در اولین جلسه شورا بررسی شده و در صورت کسب رأی موافق اکثریت مطلق اعضای شورا، به مقام معظم رهبری پیشنهاد می‌شود. رئیس شورا تا انتصاب فرد جدید، سرپرستی حداکثر به مدت سه ماه برای مرکز تعیین می‌کند.
درواقع در حالی که خبرهای موثق حکایت از این دارد که ایجاد محدودیت بیشتر روی اینترنت و دسترسی به پلتفرم‌های خارجی با دستور مستقیم دبیر شورای عالی فضای مجازی و بدون هماهنگی با رئیس‌جمهور رخ می‌دهد و حتی در جلسه آخر این شورا در ماه گذشته به دنبال مصوب‌کردن طرحی از سوی آقامیری بدون هماهنگی رئیس‌جمهور، پزشکشیان با او برخورد کرده، اما همچنان مسعود پزشکیان با دیگر اعضای حقیقی آن که از دولت هستند، قدمی برای تغییر دبیری شورای عالی فضای ابر نداشته‌اند.

#### فعالان اقتصادی: پای شعارهای‌تان بایستید

پویا پیرحسینلو، رئیس کمیسیون اینترنت انجمن تجارت الکترونیک، در مراسم رونمایی از گزارش پنجم وضعیت کیفیت اینترنت، منتظرماندن برای وفاق در شورا برای رفع محدودیت اینترنت پس از گذشت یک سال را خسته‌کننده دانست.

پیرحسینلو در این‌مورد اعلام کرد: «در حال حاضر شورای عالی فضای مجازی، نقطه مهم تصمیم‌گیری دسترسی آزاد و بدون محدودیت به اینترنت است. دولت ششش عضو در این شورا دارد و انتظار ما این است که بعد از یک سال تکرار جملات خسته‌کننده‌ای مانند «وفاق» و «در نظر گرفتن نظرات مخالف»، بالاخره یک قدم بزرگ رو به جلو برداشته شود. اگر قرار است وفاقی اتفاق بیفتد، این وفاق باید با مردم باشد، نه با افراد و طبقات خاصی که خواسته‌های ضدمردمی دارند و با اقدامات‌شان به اقتصاد کشور و اعتماد عمومی ضربه می‌زنند». او تأکید کرد: در نتیجه، انتظار ما از دولت و رئیس‌جمهور آن است که در این موضوع جدی‌تر قدم بردارند و این مسئله را به صورت ریشه‌ای حل کنند.

پیرحسینلو در پاسخ به «شرق» که در شرایطی که برخی اعضای شورای عالی فضای مجازی حاضر به کوتاه‌آمدن از موضع خود نیستند چه باید کرد؟ توضیح داد: «اگر رئیس‌جمهور شعار دسترسی آزاد به اینترنت را داده و حالا نمی‌تواند اعضای شورای عالی فضای مجازی را راضی به رفع محدودیت کند، یا با اعضای دولت در شورا بمانند و نظرها را عوض کنند یا استعفا دهند». به گفته او، وظیفه آنها همدلی با سیاست‌مداران نیست و پزشکشیان باید پای شعارهایش بایستد: «افراد نمی‌توانند در زمان انتخابات برای گرفتن رأی شعار دسترسی آزاد بدهند و بعد از انتخابات آن را فراموش کنند».

#### محدودترین کشور برای دسترسی به شبکه‌های اجتماعی

اجرا نشدن وعده مسعود پزشکیان برای دسترسی آزاد به اطلاعات و کم‌توجهی محدودیت دسترسی به پلتفرم‌های محبوب دنیا باعث شده ایران در رده کشورهای با بیشترین محدودیت در دسترسی به شبکه‌های اجتماعی قرار بگیرد. بررسی‌های کمیسیون اینترنت و زیرساخت انجمن تجارت الکترونیک از منابع معتبر، نشان می‌دهد مصرف پهنای باند بین‌الملل شرکت ارتباطات زیرساخت پس از رفع فیلتر از گوگل پلی و واتساپ، افزایش ۱۰ درصدی داشته است؛ هرچند با شروع جنگ، واتساپ مجد فیلتر شد و بعد از آن‌شس هم اختلال شدیدی روی آن وجود دارد و دستور کاهش پهنای باند آن نیز صادر شده است.

طبق گزارش پنجم وضعیت کیفیت اینترنت، بعد از چین، ترکمنستان و موزامبیک، ایران بیشترین محدودیت در پیش‌روی کاربران برای دسترسی به پلتفرم‌هایی مانند فیس‌بوک، شبکه ایکس (توییتر سابق)، یوتیوب، اینستاگرام، تلگرام، واتساپ و توییچ گذاشته است.

در این گزارش به بخش‌هایی از نتایج همکاری کمیسیون اینترنت انجمن با مرکز افکار‌سنجی «ایسپا» درمورد وضعیت اینترنت ایران نیز اشاره شده است. طبق این داده‌ها که مربوط به خرداد ۱۴۰۴ است، در حال حاضر ۸۶ درصد کاربران اینترنت از فیلترشکن استفاده می‌کنند و این در حالی است که بیش از ۶۲ درصد از کاربران تا بیش از سال ۱۴۰۱ و فیلترینگ گسترده پلتفرم‌های خارجی و محدودیت‌های شدید اینترنت از فیلترشکن و پروکسی استفاده نمی‌کردند. همچنین براساس داده‌های این همکاری با ایسپا مشخص شده ۶۰ درصد از آنهایی که از شبکه‌های اجتماعی به‌عنوان منبع درآمد استفاده می‌کردند، اینستاگرام مهم‌ترین بستر کسب درآمدشان است. از سوی دیگر، ۹۳٫۸ درصد از جوانان زیر ۳۰ سال ایرانی از فیلترشکن استفاده می‌کنند.

#### اینترنت طبقاتی؛ چرخه معیوب توجیه‌های پایان ناپذیر

اینترنت طبقاتی در چند سال اخیر و مخصوصا در زمان جنگ و دوران آتش‌بس با نام‌هایی مانند اینترنت اضطراری، اینترنت ویژه یا مناطق آزاد سایبری، مجدد سر زبان‌ها افتاده است. وزارت ارتباطات در توجیه اجرای پروژه «مناطق آزاد سایبری» گفته بود که در کنار تلاش دولت برای رسیدن به وفاق با اعضای شورای عالی فضای مجازی برای رفع محدودت اینترنت، این پروژه را دنبال می‌کند. هرچند اجرای این پروژه حالا در وزارت ارتباطات متوقف شده است، اما قرار بود براساس این طرح، دسترسی به اینترنت در مناطق مختلف پایتخت و شهرهای دیگر باز شود و در نهایت تمام مناطق در کل کشور به اینترنت آزاد دسترسی داشته باشند.

پویا پیرحسینلو در پاسخ به «شرق» که ایده «مناطق آزاد سایبری» برای ایجاد دسترسی گام‌به‌گام به اینترنت تا چه میزان می‌تواند استدلال درستی باشد؟ می‌گوید: «واقعیت این است که مدل آزادسازی اینترنت در این روش یعنی ما می‌گوییم چه کسی فعلا به اینترنت دسترسی داشته باشد، تا در گام بعدی ببینیم چه اتفاقی می‌افتد و این پاک‌کردن صورت‌مسئله است. من شخصا این مسئله را از دیدگاه جامعه‌شناسی نگاه می‌کنم و اعتقاد ندارم با این مدل و با سلام و صلوات و تدریجی بتوانیم دسترسی به اینترنت بدون محدودیت را همگانی کنیم». پیرحسینلو تأکید می‌کند: «ما به همکاری بخش خصوصی و رسانه‌ها نیاز داریم که دائما تأکید کنند اینترنت آزاد و پرسرعت برای تمام مردم باید فراهم شود. باید موضوع رفع محدودیت از اینترنت از دستور کار شورا خارج شود و رئیس‌جمهور مستقیما درباره آن تصمیم‌گیری کند. باید به شعارهای داده‌شده عمل شود».

#### در انتظار اتخاذ تصمیم‌های شجاعانه

وعده آزادی اینترنت در دولت مسعود پزشکیان، پس از یک سال همچنان معطل «وفاقی ناتمام» با اقلیتی در شورای عالی فضای مجازی مانده که سیاست‌های محدودکننده را دنبال می‌کنند. همین شرایط باعث شده کیفیت اینترنت ایران همچنان در پایین‌ترین سطوح جهانی بماند و اقتصاد دیجیتال کشور آسیب‌های جبران‌ناپذیری ببیند. بعد از گذشت یک سال از شروع به کار دولت چهاردهم، رئیس‌جمهور و دولت به‌جای بهره‌گیری از اختیارات قانونی برای تغییر در ترکیب شورا و دبیر آن، مسیر سکوت و مامشات را انتخاب کرده‌اند.

از سوی دیگر، دستاوردهایی همچون «وفاق» و «اینترنت طبقاتی» به ابزارهایی برای توجیه ناتوانی دولت در تحقق وعده‌های انتخاباتی بدل شده‌اند؛ در حالی که آمارها نشان می‌دهد بخش اعظم مردم، به‌ویژه نسل جوان، ناگزیر به استفاده از فیلترشکن‌ها برای ابتدایی‌ترین نیازهای ارتباطی خود هستند. آنچه اکنون بیش از هر زمان دیگری اهمیت دارد، پایدنی رئیس‌جمهور به شعارهایش و اتخاذ تصمیم‌های شجاعانه و ساختاری در برابر جریان‌های بازدارنده در شورای عالی فضای مجازی است. تغییر ترکیب این شورا و پایان‌دادن به بن‌بست‌های دست‌ساخته، تنها مسیر خروج از چرخه معیوب محدودیت‌ها و بازگشت اعتماد عمومی به دولت است. یا دولت باید با مردم وفاق کند یا برای همیشه در بن‌بست وفاق، وعده‌هایش را دفن کند.

#### جعبه‌ابزار

## گوش دادن به آهنگ بدون اینترنت

زمانی باید تک‌تک آهنگ‌هایی که دوست داشتیم را دانلود و با یک برنامه پخش آهنگ گوش می‌کردیم، اما حالا اپلیکیشن‌های بسیاری مانند اسپاتیفای و کست‌باکس به صورت آنلاین به ما اجازه دسترسی به آهنگ‌های مورد علاقه‌مان و ایجاد پلی‌لیست می‌دهند. اپلیکیشن ملودیفای هم یکی از این برنامه‌هاست که کاربران می‌توانند هم به صورت آنلاین و هم آفلاین به آهنگ‌ها گوش کنند و پلی‌لیست بسازند، آنها همچنین می‌توانند آهنگ‌هایی را که دوست دارند هم دانلود کنند. برای استفاده از ملودیفای می‌توانید با ایمیل خود یا شماره تلفن وارد شوید. در صفحه اصلی چندین دسته‌بندی مشاهده می‌کنید مانند پلی‌لیست‌ها، جدیدترین‌ها، میکس‌ها، خوانندگان، محبوب‌ترین‌ها، تازه‌های هفته و...

با انتخاب هرکدام از دسته‌بندی‌های بالا، شما وارد دنیایی از آهنگ‌ها می‌شوید. کاربران می‌توانند آهنگ انتخابی خود را با دیگران به اشتراک بگذارند، در زمان خواب تعیین کنند بعد از چند دقیقه آهنگ متوقف شود، آهنگ را دانلود کنند، به پلی‌لیست خود اضافه کنند و متن آهنگ را تماشا شود. علاوه بر آهنگ‌های فارسی، کاربران در این برنامه به آهنگ‌های خارجی مانند روسی، ترکی، انگلیسی، آهنگ‌هایی برای یادگیری زبان، آهنگ کودکان، موسیقی برای خواب و آرامش و مسافرت، ورزش و بازی دسترسی دارند.

##### کتابخانه

### انتخاب مدل موفق برای کسب‌وکار

در ابتدای دهه ۹۰، مردم ایران شاهد ظهور نخستین سامانه‌ها نمایش خانگی یا VOD بودند. از طریق این پلتفرم‌ها آنها می‌توانستند مستقل از صداوسیم، فیلم‌ها و سریال‌های مختلف تماشا کنند. مدل درآمدی این کسب‌وکار هم مبتنی بر حق اشتراک (subscription) است. زمانی این مدل کسب‌وکار مختص روزنامه‌ها و نشریه‌های چاپی بود که درآمدشان متکی به اشتراک بود و حالا چند سالی است این مدل به کسب‌وکارهای نوپا هم سرایت کرده است. اما آیا این مدل درآمدی موفق است؟ برخی مانند تیززو اعتقاد دارند مدل کسب‌وکار اشتراکی آینده کسب‌وکارهاست. او در کتاب «آینده در اشتراک است» یا اسم اصلی آن «Subscribed»، مدل کسب‌وکار شرکت‌هایی مانند نتفلیکس، اسپاتیفای و سلزفورس را بررسی کرده و به این نتیجه رسیده که مدل کسب‌وکار اشتراکی تحولی واقعی و فرصتی جدید پیش‌روی کسب‌وکارهاست؛ جرابانی که تازه شروع شده است.

تین‌زو یک کارآفرین حوزه فناوری آمریکایی متولد تایوان است. او بنیان‌گذار، رئیس و مدیرعامل Zutura است. Zutura یک شرکت نرم‌افزار سازمانی آمریکایی است که پلتفرم صورت‌حساب و امور مالی برای مدل کسب‌وکار اشتراکی به مشاغل عرضه و مدیریت می‌کند. او با راه‌اندازی این شرکت سعی کرد در بچوجه رکورد بزرگ اواخر دهه ۲۰۰۰ یک مسئله بزرگ، ملال‌آور و آزاردهنده را حل کند: نحوه درآمدزایی شرکت‌ها. تیززو براساس تجربیات خود، در این مدت کتاب «آینده در اشتراک است» را تهیه و تدوین کرد.

آن‌طور که در این کتاب آمده است: «بسیاری از کسب‌وکارها و سرمایه‌گذاران بعد از ضربه سخت سال ۲۰۰۸ متوجه شدند که در حال بازی‌کردن در نسخه خودشان از اقتصاد هالیوودی هستند؛ پول زیادی را برای توسعه محصولی خرج می‌کنند و بعد دعا می‌کنند موفق شود. اگر جواب نمی‌داد، یعنی بدشانس بودند. وضعیت مالی برای این شرکت‌ها روشن نبود... هر فصل را بدون هیچ پولی در حساب بانکی‌شان شروع می‌کردند... وضعیت درآمد حق اشتراک این‌طور نیست. شرکتی با ۱۰ میلیون دلار یا ۸۰ درصد درآمد حق اشتراک هر سال را با هشت میلیون دلار در حساب بانکی‌اش شروع می‌کند. اگر بگوییم ارزش‌گذاری سهام مبتنی بر پیش‌بینی‌های آینده‌نگر است، مدل‌های اشتراک نیز مدل‌های درآمدی آینده‌نگر هستند».